

ДАЙДЖЕСТ РЕГУЛЯТОРНИХ ЗМІН

Липень 2026

Огляд ключових регуляторних та законодавчих змін в енергетиці для суб'єктів, що експлуатують газопоршневі (ГПУ) та газотурбінні (ГТУ) установки.

11

тематичних розділів

1

новий профільний закон

4

законопроєкти на розгляді

Липень 2026 року став насиченим для регуляторного поля енергетики: новий закон про теплопостачання, запуск механізму призначення номінованого оператора ринку для інтеграції з ЄС, послаблення ліцензійного тягаря для розподіленої генерації та низка технічних постанов НКРЕКП. Нижче — структурований огляд змін, їхніх наслідків для ГПУ/ГТУ та календар найближчих строків.

1

ТЕПЛОПОСТАЧАННЯ · КОГЕНЕРАЦІЯ

Теплопостачання та когенерація: новий закон (ІТП, тарифи тепла)

Закон України від 15.07.2026 № 4937-IX «Про внесення змін до деяких законів України щодо підтримки розвитку ефективного та сталого централізованого теплопостачання» (законопроект № 14067; підписано 24.07.2026).

Верховна Рада прийняла профільний закон про розвиток ефективного та сталого централізованого теплопостачання. Для суб'єктів когенерації (ГПУ, що виробляють теплову енергію) він прямо впливає на тарифоутворення теплової енергії та інвестиційні механізми.

■ КЛЮЧОВІ ЗМІНИ

- запроваджено законодавче визначення «індивідуальний тепловий пункт (ІТП)» та курс на його обов'язкове встановлення;
- оновлено визначення «когенераційна установка» (комбіноване виробництво електричної та теплової енергії);
уточнено визначення «тариф (ціна) на теплову енергію» (за 1 Гкал);
- передбачено стимулювання ВДЕ/когенерації та розвиток інвестиційних програм у теплопостачанні.

■ НАСЛІДКИ ДЛЯ ГПУ/ГТУ

- для когенераційних установок — оновлені правила тарифоутворення тепла та доступ до інвестмеханізмів;
- закон чинний з дня, наступного за опублікуванням, крім окремих норм (пп. 8 та абз. 9 пп. 12 п. 1 розд. І), які набирають чинності через шість місяців.

2

ІНТЕГРАЦІЯ З РИНКОМ ЄС

Номінований оператор ринку (НОМ): запуск market coupling з ЄС

Постанова НКРЕКП від 07.07.2026 № 1089 «Про затвердження Порядку призначення номінованого оператора ринку електричної енергії, призупинення його діяльності, припинення виконання функції НОМ, а також моніторингу діяльності НОМ».

НКРЕКП затвердила Порядок призначення номінованого оператора ринку електричної енергії — ключовий елемент інтеграції українського ринку з єдиним сполученням ринків ЄС «на добу наперед» (SDAC) та внутрішньодобових (SIDC).

■ КЛЮЧОВІ ЗМІНИ

- визначено вимоги до заявки та критерії НОМ (п. 3.1); строк розгляду — до трьох місяців; призначення вперше — на чотири роки, далі безстроково;
- передбачено паспортизацію операторів, призначених у ЄС/Енергоспівтоваристві, та моніторинг діяльності НОМ; НОМ не має права провадити діяльність з виробництва, передачі, розподілу, зберігання, агрегації та постачання е/е, а також трейдерську діяльність.

■ НАСЛІДКИ ДЛЯ ГПУ/ГТУ

- наближення повноцінного ринкового сполучення з ЄС — нові можливості збуту та хеджування для маневрової генерації на РДН/ВДР.

3

КОНТРОЛЬ · САНКЦІЇ

Контроль за ліцензіатами та санкції: адаптація до Закону № 4777-IX

Постанова НКРЕКП від 21.07.2026 № 1203 «Про затвердження Змін до деяких постанов НКРЕКП».

НКРЕКП внесла Зміни до Порядку контролю за ліцензіатами (№ 428) та до Методики визначення штрафів (№ 1800) — на виконання Закону № 4777-IX і з урахуванням воєнного стану.

■ КЛЮЧОВІ ЗМІНИ

- на період дії воєнного стану та 12 місяців після нього не застосовується окрема підстава контролю (абз. 3 пп. 2 п. 1.1 Порядку № 428 — «діяльності у сфері централізованого водопостачання та централізованого водовідведення»);
- розширено інструменти НКРЕКП: моніторинг, розслідування зловживань та інших порушень на оптовому енергетичному ринку (у т. ч. попереднє дослідження), залучення експертів; деталізовано вимоги щодо «зеленого» тарифу, ринкової премії та гарантій походження (для
- гарантованого покупця).

■ НАСЛІДКИ ДЛЯ ГПУ/ГТУ

- посилення наглядового блоку; виробникам доцільно привести звітність і комплаєнс у відповідність до оновлених вимог контролю.

4

ЛІЦЕНЗУВАННЯ

Ліцензійні умови та порядок ліцензування: масштабне оновлення

Постанова НКРЕКП від 28.07.2026 № 1223 «Про затвердження Змін до деяких постанов НКРЕКП» (Ліцензійні умови № 1388/1466/1467/1468/1469/1470/1471/798/1813/1909; Порядок ліцензування № 548).
НКРЕКП оновила Ліцензійні умови для всіх видів діяльності на ринку е/е та Порядок ліцензування № 548. Найважливіша новела — послаблення ліцензійного тягаря для малої розподіленої генерації.

■ КЛЮЧОВІ ЗМІНИ

- активні споживачі та треті особи, приєднані до їхніх мереж, з установками ≤ 20 МВт на одній площадці вимірювання можуть виробляти е/е без ліцензії до 01 січня 2028 року;
- уніфіковано строки повідомлення НКРЕКП про зміни даних та вимоги щодо конфіденційної інформації;
уточнено кадрові вимоги, підстави перевірок та внесення даних до системи моніторингу
- приєднань.

■ НАСЛІДКИ

- для більшості об'єктів розподіленої/маневрової генерації до 20 МВт — можливість працювати без ліцензії на виробництво до 2028 року; знижується адміністративний бар'єр входу.

5

ЗАХИСТ СПОЖИВАЧІВ

Кодекс газорозподільних систем: захист споживачів від наслідків обстрілів

Постанова НКРЕКП від 14.07.2026 № 1150 «Про затвердження Змін до деяких постанов НКРЕКП».

НКРЕКП внесла зміни до Кодексу газорозподільних систем (№ 2494) та типових договорів — щодо звільнення від плати за розподіл газу по знищених/пошкоджених внаслідок агресії рф об'єктах.

■ КЛЮЧОВІ ЗМІНИ

- побутовий споживач звільняється від оплати річної замовленої потужності знищеного/пошкодженого об'єкта газоспоживання на період неможливості його експлуатації;
- оператор ГРМ визначає обсяг розподілу за такий період на рівні 0; врегульовано звільнення від плати за ТО ВБСГ багатоквартирного будинку.

■ НАСЛІДКИ ДЛЯ ГПУ/ГТУ

- опосередкований вплив: зниження навантаження на побутових споживачів у прифронтових регіонах, де працює розподілена генерація.

6

КОДЕКС СИСТЕМИ ПЕРЕДАЧІ

Кодекс системи передачі: інвестиційна програма ОСП (чинний з 02.07.2026)

Постанова НКРЕКП від 30.06.2026 № 982 «Про затвердження Змін до Кодексу системи передачі», затвердженого постановою НКРЕКП від 14.03.2018 № 309.

НКРЕКП упорядкувала процедуру формування, погодження та подання інвестиційної програми оператора системи передачі (Укренерго). Зміни оприлюднено 01.07.2026, чинні з 02.07.2026.

■ КЛЮЧОВІ ЗМІНИ

- ОСП зобов'язаний визначати пріоритетність кожного заходу в інвестиційній програмі за впливом на надійність, безпеку та економічність;
- для включення заходів до інвестиційної програми ОСП має надавати детальні ТЕО, експертні висновки, технічні паспорти обладнання, а також 2–3 альтернативні комерційні пропозиції; прибуток від послуг комерційного обліку в інвестиційній програмі може використовуватися
- виключно на розвиток систем обліку.

■ НАСЛІДКИ ДЛЯ ГПУ/ГТУ

- прозоріший порядок інвестпрограми ОСП — орієнтир для суб'єктів, зацікавлених у розвитку/приєднанні до системи передачі.

7

РОЗДРІБНИЙ РИНОК

Роздрібний ринок: несанкціонований відбір електричної енергії (чинний з 02.07.2026)

Постанова НКРЕКП від 30.06.2026 № 1003 «Про затвердження Змін до Правил роздрібного ринку електричної енергії».

НКРЕКП врегулювала порядок дій у разі несанкціонованого відбору е/е — відбору без чинного договору про постачання або після попередження про відключення.

■ КЛЮЧОВІ ЗМІНИ

- запроваджено порядок фіксації несанкціонованого відбору: оператор системи складає односторонній акт (додаток 20) і направляє його споживачу з рахунком до 20 числа наступного місяця;
- вартість спожитої е/е визначається за ціною негативного небалансу з урахуванням тарифів на передачу/розподіл; відшкодування — протягом 10 робочих днів; строк попередження про відключення збільшено з трьох до п'яти робочих днів.
-

■ НАСЛІДКИ ДЛЯ ГПУ/ГТУ

- як споживачам/активним споживачам — критично мати чинні договори про постачання та про розподіл/передачу; врахувати новий п'ятиденний строк попередження.

08 Інші постанови НКРЕКП липня (технічні та коригувальні)

- **Постанова № 1065 від 07.07.2026** — зміни до постанови від 29.03.2022 № 355 (приєднання до газорозподільних систем у разі дефіциту потужності);
- **Постанова № 1100 від 07.07.2026** — зміни до постанови НКРЕКП від 17.02.2021 № 254;
- **Постанова № 1112 від 07.07.2026** — зміни до Плану заходів державного контролю суб'єктів господарювання на 2026 рік;
- **Постанова № 1224 від 28.07.2026** — форми звітності № 5/6/7-НКРЕКП-газ-якість-транспортування (надійність, безпека та комерційна якість ГТС);
- **Постанова № 1260 від 28.07.2026** — зміна Порядку формування ціни постачальника останньої надії (ПОН);
- **Постанова НКРЕКП від 28.07.2026 № 1228** — встановлення нового тарифу на передачу з 01.08.2026: для користувачів системи (крім підприємств «зеленої» електрометалургії) — 928,45 грн/МВт·год (без ПДВ); складова на виконання спеціальних обов'язків із збільшення частки ВДЕ — 365,19 грн/МВт·год; для підприємств «зеленої» електрометалургії — 563,26 грн/МВт·год;
- **Постанови НКРЕКП від 28.07.2026 № 1229–1259** — встановлення нових тарифів на розподіл для низки ОСР з 01.08.2026 (стимулююче регулювання та «Витрати+»).

09 НПА без прямих змін у липні 2026

Низка базових нормативних актів, що регулюють діяльність газової генерації, у липні 2026 року змінювалася опосередковано (через підзаконні постанови вище) або залишалася без прямих змін.

- **Закон «Про НКРЕКП» (№ 1540-VIII)** — консолідована редакція від 26.07.2026; у комітеті ВРУ законопроект № 14282 (перезавантаження Регулятора);
- **Закон «Про ринок електричної енергії» (№ 2019-VIII)** — базовий акт; застосовано через імплементацію законів № 4777-IX / № 4834-IX;
- **Закон «Про ринок природного газу» (№ 329-VIII)** — чинна редакція від 11.03.2026; застосовано через газові постанови НКРЕКП;
- **Закон «Про ліцензування видів господарської діяльності» (№ 222-VIII)** — застосовувався під час видачі/зупинення ліцензій;
- **Правила ринку (№ 307)** — остання зміна червень (Постанова № 882); у липні нових змін немає;
- **Кодекс газотранспортної системи (№ 2493)** — сам кодекс без змін; форми звітності оновлено Постановою № 1224;
- **Кодекс систем розподілу (№ 310)** — без прямих змін; на обговоренні проєкт під Закон № 4777-IX;
- **Кодекс комерційного обліку е/е (№ 311)** — без прямих змін; на обговоренні проєкт приведення до Закону № 4777-IX;
- **Ліцензійні умови у сфері теплопостачання (№ 308)** — без змін;
- **Вимоги доброчесності на оптовому ринку (№ 614)** — редакція від 01.07.2026;
- _____
- _____
- **Постановапрофункціонуванняринкуе/е на період воєнного стану (№ 332)** — без прямих змін; розгляд невідкладних питань переносився (07/14/21.07).

10 Очікувані зміни: що готується в регуляторному полі

На стадії розгляду перебуває низка ключових ініціатив — від реформи Регулятора до імплементації європейських стандартів безпеки постачання газу та законодавчої реакції на зловживання на оптовому ринку.

ЗАКОНОПРОЄКТИ У ВЕРХОВНІЙ РАДІ

- [Законопроект № 13681](#) — проект відкликано;
- [Законопроект № 14271](#) — про внесення змін до деяких законів України щодо імплементації законодавства ЄС у сфері відновлюваних джерел енергії (євроінтеграційний). Ініціатор — Кабінет Міністрів України (Прем'єр-міністр Свиріденко Ю. А.); опрацьовується Комітетом з питань енергетики та ЖКП (Герус А. М.);
- [Законопроект № 14282](#) — про посилення гарантій здійснення повноважень НКРЕКП (перезавантаження Регулятора). Ініціатори — народні депутати (Жупанин А. В., Підласа Р. А., Радіна А. О., Совсун І. Р. та інші);
- [Законопроект № 15136](#) — проект відкликано.

ПРОЄКТИ НКРЕКП НА СТАДІЇ ОБГОВОРЕННЯ

- [Зміни до Правил ринку «на добу наперед» та внутрішньодобового ринку](#)
- [Зміни до Правил роздрібного ринку електричної енергії](#)
- [Зміна до Порядку реєстрації учасників оптового енергетичного ринку \(ECRB-код\)](#)
- [Зміни до деяких постанов НКРЕКП — умови для стабільного функціонування електроустановок та сприяння розвитку «зеленої» генерації](#)
- [Зміни до Кодексу газотранспортної системи та Кодексу газосховищ \(звіти про технічний стан\)](#)
- [Проект постанови КМУ — зміни до постанови КМУ від 13.03.2022 № 303](#)
- [Зміни до Методики тарифів на транспортування газу \(багаторічне стимулююче регулювання\)](#)
- [Тарифи на послуги з розподілу е/е \(стимулююче регулювання та «Витрати+»\) з 01.08.2026](#)
- [Зміни до Порядку формування цін на універсальні послуги](#)
- [Зміни до Порядку контролю за дотриманням ліцензіатами законодавства та ліцензійних умов](#)
- [зміни до постанов НКРЕКП від 11.02.2025 № 174 від 22.12.2021 № 2735 від 22.09.2021 № 1598](#);
- [Зміни до постанови НКРЕКП від 25.02.2022 № 332](#) — поновлення стягнення плати за невідповідність для ППБ, ПДП та ППВД Ена користь ОСП (03.08.2026 винесено на затвердження НКРЕКП).

11 Календар нормативно встановлених строків (серпень–жовтень 2026)

01.08.2026	набрання чинності новими тарифами на розподіл та передачу е/е (стимулююче регулювання та «Витрати+»);
02.08.2026	завершення поточного періоду дії воєнного стану та загальної мобілізації;
11.09.2026	граничний строк ухвалення НКРЕКП Методики оплати за гнучке приєднання (Закон № 4777-IX);
30.09.2026	завершення поточного періоду дії спеціальних обов'язків на ринку природного газу (постанови КМУ № 222 та № 812);
01.10.2026	набрання чинності об'єднанням платіжних документів за послуги розподілу та постачання природного газу для побутових споживачів (постанова НКРЕКП № 541); завершення строків тимчасового приєднання за постановою НКРЕКП № 352 (предмет звернення Асоціації щодо їх продовження);
31.10.2026	завершення поточного періоду дії спеціальних обов'язків на ринку електричної енергії (постанови КМУ № 483 та № 530).

✦ Довідково: НПА на постійному моніторингу

- 1 [Закон «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг»](#)
- 2 [Закон «Про ринок електричної енергії»](#)
- 3 [Закон «Про теплопостачання»](#)
- 4 [Закон «Про ринок природного газу»](#)
- 5 [Кодекс газотранспортної системи \(Пост. НКРЕКП від 30.09.2015 № 2493\)](#)
- 6 [Кодекс газорозподільних систем \(Пост. НКРЕКП від 30.09.2015 № 2494\)](#)
- 7 [Закон «Про ліцензування видів господарської діяльності»](#)
- 8 [Порядок ліцензування \(Пост. НКРЕКП від 03.03.2020 № 548\)](#)
- 9 [Порядок контролю за ліцензіатами \(Пост. НКРЕКП від 14.06.2018 № 428\)](#)
- 10 [Кодекс системи передачі \(Пост. НКРЕКП від 14.03.2018 № 309\)](#)
- 11 [Кодекс систем розподілу \(Пост. НКРЕКП від 14.03.2018 № 310\)](#)
- 12 [Кодекс комерційного обліку е/е \(Пост. НКРЕКП від 14.03.2018 № 311\)](#)
- 13 [Правила ринку \(Пост. НКРЕКП від 14.03.2018 № 307\)](#)
- 14 [Правила роздрібного ринку е/е \(Пост. НКРЕКП від 14.03.2018 № 312\)](#)
- 15 [Ліцензійні умови з постачання е/е \(Пост. НКРЕКП від 27.12.2017 № 1469\)](#)
- 16 [Ліцензійні умови з виробництва е/е \(Пост. НКРЕКП від 27.12.2017 № 1467\)](#)
- 17 [Ліцензійні умови з виробництва теплової енергії \(Пост. НКРЕКП від 22.03.2017 № 308\)](#)
- 18 [Вимоги доброчесності на оптовому ринку \(Пост. НКРЕКП від 27.03.2024 № 614\)](#)
- 19 [Постанова про стабільне функціонування ринку е/е на період воєнного стану \(Пост. НКРЕКП від 25.02.2022 № 332\)](#)

×

SENSUM
law firm

Підготовлено ГС «Асоціація суб'єктів розподіленої та маневрової генерації»
та SENSUM Law firm
www.admge.com

Матеріал має інформаційно-довідковий характер і не є юридичною консультацією. Актуальні редакції нормативно-правових актів — за наведеними посиланнями.